

CHAT

Válaszol: Dr. Bassola Bálint, Gazdasági Versenyhivatal

Mennyi volt eddig a legmagasabb bírság?

A legmagasabb bírságot az Allianz Hungária Biztosító kapta eddig, 5 milliárd forintot, biztosítási kartellért. A második helyezett a Strabag, 2,4 milliárd forinttal, autópálya-kartellért. A bronzérmes a Betonút Rt., 2,2 milliárd forintos bírsággal. Mindhárom esetben arról volt szó, hogy az érintett vállalkozások összebeszéltek egymással az árak kialakításáról, mesterségesen korlátozva a versenyt.

Befizették-e ezeket a hatalmas összegeket?

Igen, a bírságok adók módjára behajtható köztartozásnak minősülnek, tehát ha nem fizetik be, akkor az állam egész egyszerűen levonja tőlük. A bírságok az államkincstárba futnak be!

A GVH eljárásának és a bírság kiszabásának mekkora visszatartó (megelőző) szerepe van a multicégek esetében?

Az elmúlt évek joggyakorlata alapján úgy tűnik, hogy a vállalatok igenis komolyan veszik a GVH eljárásait, s az akár milliárdos bírságok tényleges visszatartó erőt jelentenek.

Mennyiben változott meg a GVH tevékenysége, jogköre azzal, hogy Magyarország az EU tagja lett?

Azóta, hogy Magyarország csatlakozott az EU-hoz, a GVH-nak a közösségi jogot is alkalmaznia kell. A hazai és a közösségi versenyjog hasonló követelményeket tartalmaz, így az EU-csatlakozással a vállalatok számára sem jelentett földrengésszerű újdonságot az új versenyjogi joganyag.

A GVH önállóan lép fel vagy felkérésre, esetleg bejelentésre foglalkozik egy-egy ügygel?

A GVH-nak hasznos információforrást jelentenek a BÁRKI által tehető bejelentések és panaszok. Ugyanakkor a GVH saját kezdeményezésre is gyakran indít eljárásokat.

Nem kerülnek hátrányba a magyar cégek akkor, ha túl aktív a magyar GVH? (Például a magyar cégeket megbünteti, de ugyanezt a viselkedést tanúsító külföldit nem, mert oda már nem ér el a keze) *Asimo*

A GVH a Magyarországon tevékenykedő külföldi és magyar cégeket pontosan egyformán kezeli, ami azt jelenti, hogy sem egyik, sem másik hátrányára vagy előnyére nem járhat el. Tehát, ha a GVH jogsértést észlel, akkor nem veheti figyelembe, hogy hazai vagy külföldi cégről van-e szó.

Versenyhátrány – dömpingár miatt – be lehet-e jelenteni a GVH-nak?

A versenyár alatti értékesítés csak akkor jelent versenyproblémát, ha azt egy erőfölényben lévő vállalkozás teszi. Ez az ún. felfaló árazás esete, amely azonban elég ritka (ilyen volt például a Tetra Pak ügye az Európai Bizottság előtt).

Ha a bírság kiszabása nem vezet eredményre, milyen eszköze van még a GVH-nak a versenyszabályok betartatására?

Ha a megbírságolt vállalkozás a bírság ellenére nem hagy fel a jogsértő magatartásával, akkor a GVH új versenyfelügyeleti eljárást indít. Ekkor a GVH már magasabb bírságot szabhat ki (ez történt a Tesco esetében is fogyasztó-megtévesztés miatt). Egyébként a GVH bírságok adók módjára behajtható köztartozásnak minősülnek, tehát nem éri meg nem szót fogadni!

A GVH dönt vagy dönthet versenyhivatali ügyekben? G. V.

A kérdés nem teljesen egyértelmű, hogy mire irányul. Amennyiben arra vonatkozik, hogy ha versenyjogi jogsértést észlel a GVH, akkor köteles-e eljárni, akkor a válaszom: igen, köteles eljárást indítani.

A közelmúltban több példa is volt rá, hogy a szupermarketek alacsony felvásárlási és fogyasztói árai ellen tiltakoztak a termelők. A szupermarketek viselkedése nem minősül gazdasági erőfölénnyel való visszaélésnek? Nem befolyásolja a piaci folyamatokat és a versenyt károsan? Mit tud tenni a GVH a nagy láncokkal szemben? Hogyan tudja betartatni a kereskedelmi törvényt? Miért fordul elő a jelenség újra és újra? Lucy

Az ún. beszerzési ár alatti értékesítés a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékek esetében – az Agrárrendtartási törvény értelmében – jogellenesnek minősül. Ezzel kapcsolatban azonban az illetékes mezőgazdasági igazgatási szerv jár el. Egyébként egyes szupermarketek beszállítók irányában tanúsított magatartásával – a Kereskedelmi törvény alapján – a GVH is foglalkozott (lásd például Tesco-ügy).

A vállalatok fúziójánál a Versenyhivatal engedélyére is szükség van, nemzetközi vállalatoknál az Európai Bizottság engedélyére. Mi történik, ha egy vállalati fúzió az európai piacon nem, de a hazai piacon – piacot jelentősen befolyásoló erőfölényhez juttatná a fúzió útján létrejött csoportot?

A közösségi fúziós rendelet értelmében lehetőség van az ügyeknek az Európai Bizottság és a tagállami versenyhatóságok közötti áttételére. Az ügyáttétel rendszere lehetővé teszi, hogy egy ügy, amely a küszöbszámok alapján európai bizottsági hatáskörbe tartozna, mégis egy (vagy több) tagállamhoz kerüljön, mert az ügy az érintett tagállam(ok)ban egy elkülönült piacot érint. Amennyiben pedig a GVH megállapítja, hogy az adott fúzió erőfölényt erősít meg vagy hoz létre, akkor megtiltja a fúziót (vagy bizonyos kötelezettségekkel engedélyezi csak azt).

Mi a helyzet akkor, ha egy Európai Unió kívüli vállalat követ el versenyjogsértést?

Az Európai Bizottság vagy a tagállami versenyhatóságok akkor is eljárhatnak, ha az EU-n kívüli vállalatok valósítanak meg egy jogsértést – ennek azonban az a feltétele, hogy az adott jogsértés hatással legyen az európai piacra (pl. japán gyártók megállapodnak egymással az európai piacon alkalmazandó árakban).

Bankügyekben mi a kapcsolat a GVH és a PSZÁF között? Mely hatóság intézkedik?

Amennyiben a bank(ok) magatartása a versenyt érinti (pl. versenykorlátozó megállapodást kötnek egymással; az egyik bank visszaél az adott banki szegmensben birtokolt erőfölényével; bankok közötti fúzió), akkor a versenyfelügyelet (GVH, Európai Bizottság) jár el. Szintén a GVH jár el, ha az adott bank olyan megtévesztő reklámot tesz közzé, mely alkalmas a verseny befolyásolására. A PSZÁF elsősorban azt felügyeli, hogy a bankok betartják-e az egyéb, rájuk kötelező jogszabályokat (pl. megfelelő tartalékkal rendelkeznek-e). Egyébként a GVH és a PSZÁF között együttműködési megállapodás van (lásd GVH honlapja).

Hogyan érinti a Gazdasági Versenyhivatal tevékenységét a pénzügyi válság? Számos országban próbálnak enyhíteni a versenyjog alkalmazásán, vagy legalábbis elnézőnek lenni.

Gondolom a kérdező arra utal, hogy az állami támogatások európai ellenőrzésével kapcsolatban egyesek felvetették annak lehetőségét, hogy az Európai Bizottság enyhítsen a szabályok szigorán. Azonban a jelenlegi szabályok már most is biztosítják annak lehetőségét, hogy a tagállamok segítsék a vállalkozásokat: például innovációs támogatást, képzési támogatást adhatnak. Amúgy a pénzügyi válság nem befolyásolja a GVH tevékenységét, hiszen a kartellre, erőfölénnyel való visszaélésre, fúziókontrollra, a fogyasztók megtévesztésére vonatkozó szabályok alkalmazásának szigorán azért értelmetlen enyhíteni, mert annak leginkább a fogyasztók innák meg a levét!

Pénzügyi cégek folyamatosan reklámoznak olyan akciókat, amelyek csak egyéb feltételekkel érvényesek. Ez GVH-ügy?

Amennyiben a reklám hatással lehet a versenyfolyamatokra, akkor azzal a GVH foglalkozik. Tehát, ha például egy bank nagyméretű reklámkampányt folytat valamely akciós pénzügyi terméke népszerűsítésére, s a reklámban egy lényeges információt nem közölnek, az igenis felvetheti a versenyjogi jogsértés gyanúját (ez ún. fogyasztói döntés tisztességtelen befolyásolásának minősülhet).

Amikor csaknem valamennyi utcai pénzváltó ugyanannyiért váltják a forintot euróra – ez kartelezés, vagy a piac kiegyenlítő működése?

Ez egy nagyon érdekes (és nehéz) kérdés! Ami a pénzváltókat illeti, a GVH egyszer már feltárt egy kartellt (az ügy kb. 2007 elején zárult le), melyben megállapította, hogy egyes vállalkozások egyeztették egymással az áraikat. Fontos megjegyezni azonban, hogy ahhoz, hogy megállapítható legyen a jogsértés, konkrét bizonyítékokra van szükség. Előfordulhat az is, hogy a vállalkozások között nincs versenykorlátozó összebeszélés, csak a piac sajátosságai hoznak létre például hasonló árakat (pl. figyelik egymás lépéseit, és arra reagálnak).